

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik ülkelerde çocuk mahpusların koşulları, onların topluma kazandırılması ve geleceğe dair umutlarının söndürülmesinin engellenmesi üzerine kurulurken, ülkemizdeki uygulamalar, çocukların gerek hapse gerekse cezalarını çekip çıktıktan sonra toplum içinde sorunlu, öfkeli birer birey haline gelmelerine zemin hazırlamaktadır. Cezaevlerinden gelen çok sayıda şikayet ve insan hakları örgütlerinin değerlendirme raporları, çocuk mahpuslara yönelik insan haklarını hiçe sayan uygulamaların sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır. Tutuklu ve hükümlü çocukların durumlarının TBMM'ce inceleme altına alınması ve bu tür olayların incelemelerden çıkacak sonuçlara göre gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür DZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

Ahmet AKIN
Balıkesir M.V.

Mahmut TAYAL
İst. M.V.

Gülşah YEDERKİ
İstanbul
M.V.

Murat KAYA
İst. M.V.

Erhan AYDIN
Balıkesir
M.V.

Ahla SERTEL
Balıkesir
M.V.

Caner YÜKÜK
Balıkesir
M.V.

Mustafa TUNCEL
Balıkesir
M.V.

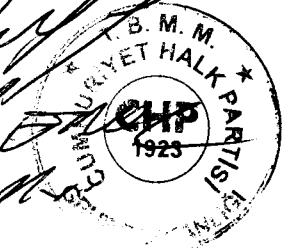
Ali Haydar HAKYERDİ
Ankara

SIBEL ÖZDEMİR
İstanbul M.V.

Zeynel ERK
İst. M.V.

Gülşah AYDIN
Balıkesir
M.V.

Mustafa TUNCEL
Balıkesir
M.V.

GEREKÇE:

İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şubesi Cezaevi Komisyonu'ndan Avukat Hürmüz Biçer'in, Sincan'daki Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Cezaevi'ndeki üç çocuk mahpusu ziyaret ederek hazırladığı beş sayfalık raporda, çocuklara yapılan insanlık dışı muameleye işaret etmiştir. Avukat Biçer, 16 Eylül ile 9 Ekim'de cezaevindeki avukat görüş odasında 17 yaşındaki H.E. ile K.Ş. ve 16 yaşındaki E.T. ile görüşmüş ve çocukların anlatımından yola çıkarak özetle şunları yazmıştır:

"Görüşülen üç çocuktan ikisi hastane sevki için ring aracına bindirilmeden önce çıplak aramaya maruz kaldıklarını anlattı. Çocuklardan biri Haziran ayında hastane öncesi kamerasız odaya alındıklarını, bir gardiyanın 'soyunmalarını' söylediğini, kabul etmediklerinde de odaya 4-5 gardiyanın girdiğini, çocukların kıyafetlerini zorla çıkardığını söyledi. Diğer bir çocuk da hastane sevkine tek başına gittiği bir günde, dört gardiyanın zorla kıyafetlerini çıkarttığını ve çıplak arama yaptıklarını anlattı. Çocuk mahpuslar, diğer çocuk mahpusların, diğerlerinin doğrudan görüp/duyabilecekleri mesafelerde kaba dayığa ve ağır hakaretlere maruz kaldıklarını belirttiler. Kendileri de diğer çocukların dövüldüğünü gördüklerini anlattılar. Koşullardaki tuvaletler gün boyunca otomatik kapılarla kilitli kalıyor ve kapıları sadece gardiyanlar açabiliyor. Dolayısıyla koşullardaki tuvalete gidebilmeleri gardiyanın iznine tabi. Her odada birer tuvalet ve banyo bulunuyor. Sabah 07:00'deki sabah sayımıyla birlikte çocuklar sabah sporu için çıkıyor, sonra da gün boyu ortak alanda bulunuyorlar. Çocuklar çıktıklarında, odalar otomatik kilit ile gardiyanlarca kilitleiliyor.

Çocuk mahpuslar uyudukları, şahsi banyo ve tuvaletlerinin bulunduğu odaya gün içinde girebilmek için gardiyana seslenmek zorunda kalıyorlar. Gardiyan yerinde ayrıldığından, çocuklar tuvalete girebilmek için uzun süre kapıları yumruklamak zorunda kalıyorlar.

İzin alırken de onur kırıcı hakaretlere maruz kalıyorlar. Pozantı ve Mersin cezaevlerinden sevkle getirilen çocuklar, cezaevi yönetiminin ve gardiyanların diğer çocuklara "bunlar terörist, bunlarla konuşup etmeyin" dediğini aktardı.

Sevkle gelen dört çocuk mahpus, kendileriyle havalandırmada konuşan diğer bir çocuğun gardiyanlarca azarlandığını ve dövüldüğünü anlattı. Haziran ayında Kürtçe türkü söyleyen çocuklara, diğer koşullardaki çocukların sözlü sataşmasıyla başlayan tartışma, çocukların bir araya geldikleri etkinlikte birbirlerini darp etmesiyle sonuçlandı. Dört çocuk mahpus, bu nedenlerle etkinliklerde ve sosyal faaliyetlerde diğer çocuklarla birlikte olmak istemiyor, dördü birlikte sabah sporuna çıkıyor, kütüphaneye gidiyorlar. Diğer çocuklarla yan yana gelmemek için bilgisayar hakkından yararlanamıyorlar."

Demokratik ülkelerde çocuk mahpusların koşulları, onların topluma kazandırılması ve geleceğe dair umutlarının söndürülmesinin engellenmesi üzerine kurulurken, ülkemizdeki uygulamalar, çocukların gerek hapiste gerekse cezalarını çekip çıktıktan sonra toplum içinde sorunlu, öfkeli birer birey haline gelmelerine zemin hazırlamaktadır. Cezaevlerinden gelen çok sayıda şikâyet ve insan hakları örgütlerinin değerlendirme raporları, çocuk mahpuslara yönelik insan haklarını hiçe sayan uygulamaların sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır. Tutuklu ve hükümlü çocukların durumlarının TBMM'ce inceleme altına alınması ve incelemelerden çıkacak sonuçlara göre gerekli düzenlemelerin yapılması bu açıdan çok büyük önem arz etmektedir.

